

КОНЦЕПЦИЯ

на д-р Атанас Симеонов Иванов

Кандидат за заемане на длъжността административен ръководител –
председател на Районен съд - Благоевград

УВАЖАЕМИ ЧЛЕНОВЕ НА ВИСШИЯ СЪДЕБЕН СЪВЕТ,

С настоящата концепция участвам в конкурса за заемане на длъжността административен ръководител, воден от разбирането ми, че реформи трябва да се правят само там, където нещата не вървят, където това е необходимо.

I. ЛИЧНА МОТИВАЦИЯ ЗА ЗАЕМАНЕ НА ДЛЪЖНОСТТА:

Към настоящия момент, от общо 15 годишния стаж като съдия, 9 години от този стаж е като районен съдия в РС - Благоевград, като преди това бях съдия в Районен съд - Разлог. За посоченото време придобих впечатления и формирах конкретни изводи, както за административната дейност, така и за атмосферата в съда и тези изводи за съжаление не са положителни. Споделям мнението, че с изключение на конкретната правораздавателна дейност, извършвана от всеки съдия, всички въпроси, касателно работата в един съд и професионалните отношения в него са от компетентността на ръководството на съда, респективно негова отговорност.

Считам, че целта, която би трявало да си постави всеки административен ръководител, е да осигури условия на работа и микроклимат в съответния съд, които да позволят на съдиите и съдебната администрация да изпълняват ефективно служебните си задължения. За времето, в което съм съдия в РС - Благоевград установих, че изкуствено създадената преди години атмосфера на противопоставяне на работещите в съда, в голяма част продължава. Тази атмосфера ме мотивира да се кандидатирам за административен ръководител през 2015 г., но не получих подкрепата на членовете на ВСС. Към настоящия момент, с малки изключения, няма съществена промяна.

Разбирането ми е, че е задължение на административния ръководител да не толерира подобни отношения и да не създава условия за развитието им. Това мое разбиране се споделя от част от моите колеги – съдии, както и от служители в съдебната администрация, поради което получих тяхната подкрепа в решението си да се кандидатирам за заемането на ръководната длъжност. Имам увереността, че е по силите ми да

постигна консолидация и тази увереност се основава на натрупания опит като съдия, преподавател и научен работник. Настоявам да подчертая, че председателят на съда е „пръв между равни“ спрямо съдиите, което следва да е водещото при осъществяване на общо организационно и административно ръководство, когато отговаря за дейността на съда и го представлява – по аргумент от чл. 80 ЗСВ.

II. АНАЛИЗ И ОЦЕНКА НА СЪСТОЯНИЕТО НА РАЙОНЕН СЪД БЛАГОЕВГРАД:

Районен съд Благоевград е най-големият първоинстанционен съд в района на дейност на Окръжен съд - Благоевград. Районът е населен и развит в икономическо и инфраструктурно отношение, а гр.Благоевград е и един от големите университетски центрове в страната. Посочените обстоятелства определят динамиката и състоянието на престъпността, от една страна и сложността на гражданските и търговските дела, от друга.

В Районен съд - Благоевград по щат работят 14 районни съдии, от които към момента 13 щата са заети, като има един командирован граждански съдия в ОС - Благоевград. В съда са формирани отделения по материя, като в наказателно отделение работят 6 съдии, а в гражданско отделение работят реално също 6 съдии, тъй като един е командирован. Видно от акт за резултатите от извършена планова проверка по граждански дела в РС – Благоевград, в изпълнение на Заповед № ПП-22-10/ 19.04.2022 г. на Главния инспектор на Инспектората към ВСС са констатирани пропуски в работата на част от съдиите. След детайлно запознаване с акта за резултатите от извършена планова проверка по граждански дела в РС Благоевград, установих прецизност при извършените констатации и препоръки в него и изразявам искрено съжаление, че не мога да не се съглася с направените изводи. Очевидно е, че следващият административен ръководител следва да създаде необходимите условия, за да се изпълнят дадените от ИВСС препоръки, като това бъде основа, върху която да се развие концепцията за дейността и развитието на съда, а основна задача трябва да бъде подобряване на микроклиматата в съда.

С огромно съжаление констатирам, че изложените препоръки в цитираната по горе планова проверка през 2022 г., тези препоръки са отправени и в акт за резултатите от извършена планова проверка по граждански дела в РС – Благоевград, в изпълнение на Заповед № ПП-01-44/ 08.06.2015 г. на Главния инспектор на Инспектората към ВСС, където са констатирани същите пропуски в работата на част от съдиите.

Очевидно това е проблем в РС – Благоевград, който следващият административен ръководител следва да създаде необходимите условия, за да се изпълнят дадените от ИВСС препоръки, като това бъде основа, върху която да се развие концепцията за дейността и развитието на съда, а основна задача трябва да бъде подобряване на микроклиматата в съда. Към настоящия момент, за период от 2014 г. насам, явно не е настъпила голяма промяна, поради което това трябва да е основната задача на новия ръководител. Още повече, с решение на СК на ВСС по протокол № 42, точка 11.3.4. от дата 23.11.2021 г. Районен съд Благоевград е определен като ниско натоварен съд, съгласно чл. 5, ал. 1, т. 4 от Правилата за определяне и изплащане на допълнителни възнаграждения на съдии по реда на чл. 233, ал. 6, изр. първо от Закона за съдебната власт, която ниска натовареност е съчетана и с обстоятелството, че през този период има двама командирани гражданска съдии от РС – Благоевград в ОС - Благоевград.

Служителите от съдебната администрация в большинството са с дългогодишен опит, както и проявяват съвестност при упражняване на дейността си, като са дисциплинирани и не се поддават на влияния и внушения от трети лица при изпълнение на служебните задължения. Тук е нужно да се посочи, че създаденото и поддържано през последните години напрежение в съда, неминуемо оказа негативно влияние и върху съдебните служители.

Неодобрявам авторитарния модел на управление, като считам, че в среда на образовани и интелигентни хора този подход е недействащ. В тази връзка заявявам намерението си, ако бъда избран за административен ръководител да провокирам членовете на общото събрание на Районен съд - Благоевград да са активни, включително да взимат решения по важните за управлението и развитието на съда въпроси. Мнението ми е, че само съвместните и единопосочни усилия на целия колектив, стимулирани от ръководството, могат да доведат до нормализиране на обстановката в съда, отношенията между колегите и в крайна сметка до постигането на добри резултати в дейността на съда. За да бъде постигната тази цел обаче, е необходимо административният ръководител да демонстрира еднакъв подход към всички, без прояви на голерантност или неголерантност по дискриминационни причини: лични, съсловни и др. Изключително важно е съдиите, както и съдебните служители да имат усещане за справедливост и ако не го получават от административния си ръководител, това всяко води до демотивация и противопоставяне.

III. ДОСТИЖЕНИЯ И ПРОБЛЕМИ В ДОСЕГАШНАТА ДЕЙНОСТ НА РАЙОНЕН СЪД БЛАГОЕВГРАД:

Достижение на настоящето и предишни ръководства на съда е, че успяха да осигурят допълнителни щатни бройки за съдии, както и на съдебни служители. Проблем е обаче това, че това не подобри видимо срочността в приключването на делата – не всички дела се разглеждат и решават в разумен срок, както и много дела се изписват извън законоустановените срокове. Извън правомощията на административния ръководител е да се намесва в правораздавателната дейност на съдиите, но категорично считам, че е негово задължение да следи за спазването на законоустановените срокове за изписване на делата. Мнението ми е, че не е нужно да се чака проверка на ИВСС, за да се вземат мерки в тази насока. Изготвянето на ежемесечни справки за движението на делата дава ясна картина и своевременната и надлежна намеса на административния ръководител ще даде добри резултати.

ГРАЖДАНСКИ ДЕЛА

През 2021 година в съда са постъпили 3208 дела, през 2020 година в Районен съд Благоевград са постъпили 2774 броя граждански дела, при 3529 нови граждански дела през 2019 г. Налице е увеличение в броя на новите граждански дела спрямо от предходната 2020 г. Постъпилите през 2021 г. заповедни производства са 1870 броя, а през 2020 година в Районен съд - Благоевград са постъпили 1503 броя заповедни производства, при 1912 броя заповедни производства за 2019 година.

През 2021 година са постъпили 1338 граждански дела /без заповедните производства/, при 960 граждански дела за 2020 година и 1154 граждански дела през 2019 година. Съотношението на частните граждански дела спрямо общите постъпления на гражданските дела за 2020 година е 71%, при 65% за 2020 година и при 67% за 2019 година.

През 2021 година са приключени 3238 граждански дела, при 2716 броя дела през 2020 година и 3344 броя през 2019 година. Налице е увеличение в броя на приключените дела с 522 броя.

От свършените през 2021 година дела със съдебен акт по същество са приключили 2545 броя дела и 693 броя са прекратени.

От приключените през 2021 година 3238 броя дела, 2724 броя са приключени в срок от 3 месеца или повече са 84% от делата. През 2020 година от 2716 броя приключени дела, в срок до 3 месеца са 2208 броя дела, или 81 % от делата.

Изследвайки причините, поради които разглеждането на гражданските дела е за срок над 1 година, се стига до извода, те се дължат на първо място, на обективни фактори, свързани с администриране на

делото, и на второ място, отношение на съдията към работата. Не е последно място като причини за забавяне на разглеждане на делото в разумен срок, е липсата на стриктно прилагане на ГПК относно правилата на доказването, като се допуска разбиране за голяма роля на съда при попълване на делото с доказателства. Намирам, че това може да бъде преодоляно чрез стриктно спазване на ГПК и спазване на преклuzивните срокове.

НАКАЗАТЕЛНИ ДЕЛА

През 2021 година са постъпили 1867 броя наказателни дела, от които общ характер 257 броя, НЧХД 39 броя, дела по чл. 78 а НК 52 броя, ЧНД 916 броя и АНХД 603 броя.

През 2020 година са постъпили 1886 броя наказателни дела, от които от общ характер 237 броя, дела от частен характер 26 броя, административно наказателни дела 592 броя и частни наказателни дела 1031 броя.

През 2019 година в съда са образувани 2304 броя наказателни дела, от които от общ характер 284 броя, дела от частен характер - 39 броя, административно-наказателни дела 551 броя и частни наказателни дела 1430 броя.

През 2021г. са свършени 1865 дела, а през 2020 година са приключени 1828 броя дела. През 2021 г. са приключени 263 броя дела от общ характер, а през 2020 година са приключени 229 броя дела от общ характер.

От приключените през 2021 година 1865 наказателни дела, 1540 са приключени със съдебен акт по същество, а 325 от тях са прекратени. От приключените 263 броя наказателни дела от общ характер, със споразумение са свършени 178 дела, или 68% от тях.

Средномесечно през 2021 година в НО са приключени 25,90 лева, докато през 2020 година са били по 25,93 броя дела на съдия а през 2019 година 32,43 броя. В НО натовареността по щат и действителната натовареност за 2021 година съвпадат, тъй като не е имало отсъствия на съдии по обективни причини.

В края на 2021 година са останали несвършени 321 наказателни дела, които са 17% от постъпилите и 15% спрямо делата за разглеждане.

Ако се обобщят причините, водещи най-често за връщане делата на

прокурора, те са идентични на предходните отчетни години: нарушаване процесуалните правила, касаещи правото на защита на пострадалия в наказателния процес; непрецизиране предмета на престъпно посегателство с неговите индивидуализиращи признания; липсата на конкретизация на осъществените от всеки обвиняем действия при усложнена престъпна дейност; непопълване на бланкетните състави на престъплениета със съответните норми и правила от други нормативни актове; наличие на противоречие между диспозитив и обстоятелствена част на обвинителния акт; неправилно приложение на разпоредбата на чл. 78а от НК, при който е нарушена забраната на ал. 6, а именно, че не е възможно приложението ѝ при наличие на множество престъпления. При някои от случаите липсват доказателства, че причинените от престъплението имуществени вреди са възстановени. Не са рядкост случаите, в които се допускат грешки, несъответствия или пропуски в дати, населени места, цифри, вещи, имена на улици и др. в обвинителните актове.

От приключението през 2021 година 1865 наказателни дела, в 3 месечен срок са 1460 дела, или 78% от тях. През 2020 година този процент е бил 80%, а през 2019 година 85%. Статистиката показва, че има леко намаление в процента на приключилите в тримесечния срок наказателни дела, отчитайки и обстоятелството, че с налице е намаляване на общия брой на делата.

Причина, основна, за 2020 година, така и за 2021 година, обуславяща увеличаване продължителността на разглеждане на делата в разумен срок е многократното им отсрочване и отлагане поради епидемията от Ковид 19, независимо дали по заболяване или карантиниране на страни, участници в съдебните производства, адвокати и т.н. През 2021 година имаше допълнително две двуседмични отлагания на публичните заседания, поради усложнената епидемична обстановка и невъзможност да се спазят мерките във връзка с пандемията. На следващо място е и отношението на съдиите към работата.

Относно разпределението на делата, намирам, че делата следва да се разпределят и преразпределят по установения в закона ред при спазване на закона и указанията на ВСС. Естествено е необходимо да има вътрешни правила за разпределение на делата, които да са в съответствие на закона и да обслужват спецификите на правораздавателния процес, но изменянето и допълването на тези правила със заповеди, касателно конкретни дела или съдии намирам за неправилно, още повече при липса на обективни критерии за това.

Магистратът, при изпълнение на служебните си задължения следва да се ръководи единствено от вътрешното си убеждение и закона, като не се поддава на заплахи, натиск, стимули, преки или косвени влияния от представители на която и да е друга власт – публична или частна, вътрешна или външна за съдебната система (както е разписано в Кодекса за етично поведение на българските магистрати). От изложеното следва, че чрез действията си административният ръководител следва да подпомага магистратите да изпълняват служебните им задължения така, както са разписани, а не да създава предпоставки за нарущаването им. Мнението ми е, че свръх регулатията, наложена в РС - Благоевград по силата на заповеди на административният ръководител и вътрешни правила, някои които са в противоречие на закона, създава повече затруднения в ежедневната работа и допълнително нагнетява създаденото напрежение. В случай, че бъда избран за административен ръководител на РС Благоевград, ще преразгледам издадените до момента заповеди на председателя на съда за периода на мандата и вътрешни правила, като ще бъдат оставени да действат само онези, които действително са необходими за нормалното функциониране на администрацията и са в съответствие със закона.

Усилията ми ще бъдат насочени към възстановяване на нормалния диалог между ръководството на съда и съдиите в този съд, както и нормалния диалог между ръководството на районния съд и ръководствата на останалите районни съдилища в региона и Окръжен съд - Благоевград.

IV. ЦЕЛИ ЗА РАЗВИТИЕ НА РАЙОНЕН СЪД БЛАГОЕВГРАД:

1. Подобряване обстановката в съда – преминаване в нормален режим на работа както за съдиите, така и за служителите. Подобряването на микроклиматата в съда, ще подобри дейността на съда.
2. На следващо място, осуетяване на опити за нерегламентиран натиск при осъществяване на общо организационно и административно ръководство на съда, както и натиск върху съдите.
3. Навременна защита за съдиите срещу необосновани нападки от трети лица.
4. Прозрачност при осъществяване на общо организационно и административно ръководство на съда от неговото ръководство.
5. Осигуряване на възможности за провеждане на текущи обучения по теми, актуални и с практическа насоченост, за повишаване на професионалната квалификация на съдии и съдебни служители.
6. Оптимизиране функцията на дежурен съдия.

7. Оптимизиране на времевите стандарти относно разглеждането на граждански и наказателни дела.
8. Реално участие на ОС на съдиите в управлението на съда.

При изпълнение на целите, председателя съда следва да се ръководи от правомощията, предвидени в разпоредбата на чл. 80 ЗСВ, като се ръководи и от решенията и становищата на Общото събрание на съдиите. Следва след провеждане на избора за председател на съда, да се свика общо събрание на съдиите, за да се установят слабостите в организацията на съда и идеите за преодоляването на същите.

Следва да се упълномочи изрично конкретно лице, което да отговаря за съдебния регистър по чл. 235, ал. 5 ГПК, както и за всеки друг регистър или книга в съда.

При положителен избор основна цел ще бъде отстояването и надграждането на постигнатите положителни резултати, както и преодоляване на отрицателните явления. Работата ще бъде насочена към подобряване на управлението чрез пълноценno използване на човешкия ресурс посредством повишаване квалификацията, компетентността и мотивацията на работещите в съда.

С оглед обезнечаване качествено, срочно и достъпно правосъдие намирам, че следва да се възложат допълнителни контролни функции в различните служби, които да осигуряват своевременна и коректна информация за действителното състояние на извършваните дейности с цел предприсмане на адекватни мерки за постигане на ефикасно и стабилно правосъдие.

Стремежа ми като административен ръководител ще бъде постигането на безпристрастност и обективност при управлението на съда, при спазване на закона, като ще стана гарант за стриктно прилагане на въведените механизми за прозрачност при разпределението на делата посредством утвърдените вътрешни правила за случаен разпределение и използване на функционалностите на ЕИСС, с цел справедлива и равномерна натовареност на съдиите, при спазване принципите на случаеното разпределение.

С оглед преодоляване неспазването в достатъчна степен принципа за разумен срок при разглеждането и решаването на делата, ще се извърши текущ ежемесечен контрол за движение на делата и за установяване на забавените дела, като се изясняват причините за забавянето и се търси механизъм за преодоляването му. Особено внимание ще се обърне на забавените при насрочване дела, както и на тези оставени без движение, като ако е необходимо ще се променят установените в съда времеви

стандарти. При необходимост, за постигане на срочност на делата, ще се използва и предвидената в закона процедура.

За повишаване качеството на работа на съда е необходимо да бъде възстановена практиката на провеждане на общи събрания на съдиите за обсъждане на възникналите проблеми в текущата работа или в приложението на закона.

Ще бъде извършван периодичен контрол върху изпълнението на възложените на служителите задачи и анализа на резултатите от дейността им, което намирам, че ще допринесе за прецизиране на организацията на работа и ще гарантира повишаване на качеството и ефективността им. В тази връзка основен приоритет ще бъде повишаване квалификацията на съдебните служители, което има огромно значение за състоянието и облика на институцията. За постигане на тези резултати ще се надстрои обучението на служителите, за да се увеличат възможностите и условията за взаимозаменяемост и преразпределение на задължения.

Изграждането на ефективен екип, който да е мотивиран и безупречен в изпълнение на задълженията си, ще бъде в резултат и на усъвършенстването на процедурите по подбор и назначаване на съдебните служители, както и прилагането на оптimalни способи за стимулирането и мотивацията им – чрез атестиране, чрез осигуряването на възможности за кариерно развитие в рамките на съда, както и от друга страна, при нужда, и предпремирането на своевременни и адекватни дисциплинарни мерки при констатирани пропуски и нарушения.

Следва да се прилага принципа на споделената отговорност, като се установи ръководител на всяко от отделенията в съда, което ще подобри дейността на отделенията, както и ще се ползва опита на съдиите в отделенията, което ще подпомогне и председателя на съда в дейността му.

Определено заявявам, изложеното по-горе не е декларация, а ще бъде реално изпълнено, като съм убеден, че ще бъдат постигнати набелязаните цели.

17.10.2022 г.

гр. Благоевград

ИЗГОТВИЛ:

/ д-р Атанас Иванов/